

**Wydział Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II**

**Rok akademicki 2012/2013**

Kierunek

Kulturoznawstwo

stopień pierwszy

studia stacjonarne

| HISTORIA FILOZOFII STAROŻYTNEJ                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |               |                                                |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---------------|------------------------------------------------|
| Forma zajęć:                                                           | Wykład                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |               |                                                |
| Wymiar godzinowy*                                                      | semestr zimowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 30 | semestr letni | -                                              |
| ECTS                                                                   | semestr zimowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3  | semestr letni | -                                              |
| Język przedmiotu                                                       | Polski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |               |                                                |
| Forma zaliczenia*                                                      | semestr zimowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | E  | semestr letni | -                                              |
| CEL PRZEDMIOTU                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |               |                                                |
| 1.                                                                     | Przedstawienie zasadniczych poglądów filozofów i szkół filozoficznych starożytnej Grecji i Rzymu z ukazaniem ich odniesień do europejskiej tradycji kulturowej                                                                                                                                                        |    |               |                                                |
| 2.                                                                     | ukazanie szerokich odniesień wiedzy filozoficznej, jako stanowiącej fundament we wszystkich dziedzinach kultury a także stanowiącej o osobistej kulturze duchowej                                                                                                                                                     |    |               |                                                |
| 3.                                                                     | Kształtowanie sprawności formalnych, takich jak sprawność i precyzja myślenia oraz wypowiedzi, umiejętność poruszania się w różnych systemach myślowych (i semantykach) a także kształtowanie właściwych postaw moralnych jak odpowiedzialność za prawdę i jej poszukiwanie oraz szacunek do głoszących odmienne idee |    |               |                                                |
| WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |               |                                                |
| 1.                                                                     | Wiedza ogólna z zakresu szkoły średniej                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |               |                                                |
| 2.                                                                     | Podstawowa umiejętność interpretacji tekstów naukowych                                                                                                                                                                                                                                                                |    |               |                                                |
| EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |               | Odniesienie do kierunkowego efektu kształcenia |
| W kategorii wiedzy                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |               |                                                |
| 1.                                                                     | Student zna podstawowe okresy, nurty starożytnej filozofii i szkoły filozoficzne oraz ich przedstawicieli, a także rozumie ich rolę w konstytuowaniu podstaw kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej                                                                                                       |    |               | K_W11, 21, 23                                  |
| 2.                                                                     | Student zna główne zagadnienia i zasadnicze pojęcia starożytnej filozofii wypracowane w poszczególnych systemach i szkołach filozoficznych                                                                                                                                                                            |    |               | K_W11, 21,                                     |
| W kategorii umiejętności                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |               |                                                |
| 1.                                                                     | Student potrafi wskazać najistotniejsze koncepcje i problemy filozofii starożytnej i sposoby ich rozwiązywania                                                                                                                                                                                                        |    |               | K_U06                                          |
| 2.                                                                     | Student umie analizować tekst historyczny, ustalając jego problemy i terminy, strukturę argumentacyjną oraz ocenić jego znaczenie historyczne, oryginalność i spójność                                                                                                                                                |    |               | K_U06                                          |
| 3.                                                                     | Student ma umiejętność analizy i właściwej interpretacji klasycznego tekstu filozoficznego, umie wydobyć istotę problematyki, rozumie zawarte w nim zasadnicze pojęcia oraz potrafi ocenić historyczno-kulturowe znaczenie tekstu                                                                                     |    |               | K_U06                                          |

| W kategorii kompetencji społecznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Student ma ukształtowaną wrażliwość na potrzebę precyzji i jednoznaczności wypowiedzi swych poglądów oraz ich odniesień światopoglądowych i religijnych                                                                                                                         | K_K01, K_K05                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Student jest świadomy różnorodności systemów myślowych i ewolucji poszczególnych koncepcji w zakresie problematyki filozoficznej                                                                                                                                                | K_K01                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Student jest przygotowany do podejmowania dyskusji z osobami prezentującymi odmienne poglądy filozoficzne                                                                                                                                                                       | K_K01                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| TREŚCI PROGRAMOWE (OPIS TREŚCI ZAJĘĆ)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>Przedmiotem zajęć jest systematyczne przedstawienie dziejów starożytnej filozofii europejskiej, z wyróżnieniem najbardziej charakterystycznych rozwiązań; zaznajomienie z głównymi koncepcjami uprawiania filozofii, wyróżniającymi się myślicielami, kategoriami filozoficznymi, problemami i ich rozwiązaniami (w aspekcie treściowym oraz metod argumentacji). Wykład ma charakter chronologiczny, odpowiednio do okresów wyróżnianych w dziejach kultury, nauki i filozofii starożytnej. W zakresie historii filozofii starożytnej ukazuje się kulturowo-społeczne korzenie greckiej koncepcji nauki oraz jej rolę w zakresie fundowania podstaw kultury grecko-rzymskiej. Zwraca się uwagę na ukształtowany już w starożytności zespół fundamentalnych pytań filozoficznych, obejmujących zręby podstawowych dyscyplin filozoficznych (metafizyka, epistemologia, antropologia, etyka, estetyka, filozofia przyrody), oraz najważniejszych rozwiązań, często o charakterze systemowym od pierwszych filozofów przyrody (od Talesa do Demokryta), przez Pitagorejczyków, antropologię sofistów i Sokratesa, systemy Platona i Arystotelesa, a także szkołę stoicką, epikurejską, sceptyków, po neoplatonizm. Ukazuje się dzieje filozofii starożytnej pojętej jako samoistna forma poznania. Zwraca się uwagę na światopoglądowe i kulturowe odniesienia tejże filozofii, wskazując na fakt, iż jest ona jednym z najistotniejszych fundamentów europejskiej kultury i życia społecznego.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| METODY DYDAKTYCZNE*                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Wykład: wykład o charakterze konwencjonalnym oraz wykład problemowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| SPOSOBY OCENY STUDENTA*                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Egzamin ustny na koniec semestru za wyłożonego materiału – 100%                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| SPOSOBY OCENY STUDENTA - SZCZEGÓŁY*                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Efekty kształcenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Na ocenę 2                                                                                                                                                                                                                                                                      | Na ocenę 3                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Na ocenę 4                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Na ocenę 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Wiedza                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Student nie posiada podstawowej wiedzy nt. natury i dziejów filozofii starożytnej, jej nurtów i szkół oraz przedstawicieli, a także roli tejże filozofii w budowaniu fundamentów kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej. Nie zna podstawowej literatury przedmiotu. | Student posiada podstawową wiedzę nt. natury i dziejów filozofii starożytnej, jej nurtów, szkół i przedstawicieli, a także roli tejże filozofii w budowaniu kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej. Ma ograniczoną znajomość obecnie rozpatrywanej problematyki z zakresu treści przedmiotu. | Student posiada uporządkowaną wiedzę nt. natury i dziejów filozofii starożytnej, jej nurtów, szkół i przedstawicieli, a także jej roli w konstytuowaniu podstaw kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej. Ma rozeznanie w aktualnie dyskutowanych problemach z zakresu treści przedmiotu. | Student ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę nt. natury i dziejów filozofii nowożytnej, jej nurtów, stanowisk i przedstawicieli, a także jej roli w konstytuowaniu podstaw kultury narodowej, europejskiej i chrześcijańskiej. Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę dla samodzielnej próby rozwiązania zadanego problemu filozoficznego, wraz z jego uzasadnieniem oraz odniesieniem do dostępnej literatury przedmiotu. |

|                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Umiejętności                                                                                                                                      | Student nie potrafi analizować i nie rozumie podstawowych treści zajęć; nie potrafi organizować własnych narzędzi pracy ani z nich korzystać                                                      | Student w zakresie minimalnym analizuje i rozumie treści zajęć. Z udziałem prowadzącego rekonstruuje treść tekstu źródłowego oraz dokonuje jego analizy              | Student potrafi zaprezentować posiadaną wiedzę, a także w sposób poprawny z niej korzysta w sytuacji problemowej. Czyta ze zrozumieniem teksty naukowe, z pomocą prowadzącego rozwiązuje stawiane mu problemy. | Student ma opanowane narzędzia analizy i syntezy posiadanej wiedzy (z odniesieniem do aktualnej literatury przedmiotu) oraz poprawnie, samodzielnie z nich korzysta w sytuacjach intelektualnie trudnych.                                |
| Kompetencje społeczne                                                                                                                             | Student nie jest zainteresowany własnym rozwojem intelektualnym związanym ze zdobywaniem wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu zadań, nie zaznajamia się z podstawową literaturą przedmiotu. | Student uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu korzysta z podstawowej literatury przedmiotu | Student aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Zna dobrze podstawową literaturę przedmiotu.                                            | Student w sposób aktywny uczestniczy w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. W sposób wnikliwy korzysta z literatury przedmiotu, wychodząc poza ujęcia z zakresu literatury podstawowej. |
| OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| Forma aktywności                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności*                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                          |
| Godziny kontaktowe z nauczycielem                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      | 30                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                          |
| Lektura zalecanej literatury                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      | 30                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                          |
| Przygotowanie się do egzaminu                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      | 30                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                          |
| SUMA GODZIN:                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      | 90                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                          |
| * Średni nakład pracy studenta waha się od 1500 do 1800 godzin w roku akademickim, co oznacza, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta. |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| SUMARYCZNA LICZBA ECTS DLA PRZEDMIOTU:                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      | 3                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                          |
| BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1.                                                                                                                                                | W. Tatarkiewicz, Historia filozofii, t. 1 (szereg wydań)                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| 2.                                                                                                                                                | G. Reale, Myśl starożytna, przeł. E.I. Zieliński, Lublin 2003.                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| 3.                                                                                                                                                | Literatura źródłowa wskazana przez prowadzącego                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1.                                                                                                                                                | A. Krokiewicz, Zarys filozofii greckiej, Warszawa 1995.                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| 2.                                                                                                                                                | G. Reale, Historia filozofii starożytnej, t.1-5, przeł. E.I. Zieliński, Lublin 1993.                                                                                                              |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |
| 3.                                                                                                                                                | F. Copleston, Historia filozofii, t. 1, przeł. H. Bednarek, Warszawa 2004.                                                                                                                        |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                          |